

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Всеукраїнської науково-технічної конференції студентів,
аспірантів і молодих учених, присвяченої 80-річчю
від дня народження професора Олега Балацького
(Україна, Суми, 21 – 25 квітня 2017р.)

Суми
Сумський державний університет
2017

5. Реалізувати програми кредитування створення нових підприємств малого та середнього бізнесу тощо.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Концепція нового валютного регулювання [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=40253908>

Науковий керівник: Скляр І. Д.

РЕГУЛЮВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ: ПОТОЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ

студент гр. Ф-31 Журавель А. В.

Одним із пріоритетних завдань регулювання фінансових ринків є забезпечення стабільності банківської системи. Основним регулюючим органом, на який покладено функцію сприяння стабільності банківської системи, є Національний банк України, котрий здійснює банківське регулювання та нагляд, визначає загальні принципи та норми функціонування банківських установ. В кризових умовах України, враховуючи банкрутство багатьох банків, роль регулятора у збереженні стабільності банківської системи становиться значно важливішою.

Регулювання банківської системи, як одна з функцій Національного банку України, полягає у встановленні норм, котрі регулюють банківську діяльність, визначенні загальних принципів банківської діяльності, порядку провадження банківського нагляду та відповідальність за порушення банківського законодавства.

Законодавство виділяє дві форми банківського регулювання:

-адміністративне, що включає в себе реєстрацію та ліцензування банківської діяльності, встановлення вимог та обмежень стосовно діяльності банківських установ, застосування санкцій адміністративного або фінансового характеру, нагляду за діяльністю банківських установ, а також надання рекомендацій щодо діяльності банків;

-індикативне, а саме визначення обов'язкових економічних нормативів та норм обов'язкових резервів, встановлення норм відрахувань до резервів на покриття ризиків від активних банківських операцій, визначення процентної політики, рефінансування банків, кореспондентських відносин, управління золотовалютними резервами (включаючи валютні інтервенції), операції на відкритому ринку з цінними паперами, імпорту та експорту капіталу.

Для регулювання банківської системи, регулятор використовує систему заходів регулювання, котрі умовно поділяють на превентивні та протекційні. Превентивні заходи використовують для уникнення імовірних негативних наслідків, а протекційні, в свою чергу, застосовуються для захисту від вже існуючої ситуації.

Превентивні заходи включають в себе вимоги щодо ліквідності, щодо розміру та структури власного капіталу, диверсифікацію банківських ризиків, обмеження банківських операцій.

Протекційні заходи складаються з створення системи гарантування вкладів, формування резервів для покриття кредитних та інших ризиків, рефінансування банківських установ центральним банком, допомогу державних органів [1, 2].

Важливо відмітити, що Національний банк України протягом кризового періоду використовував як превентивні заходи, так і протекційні. Регулятором були висунуті вимоги щодо ліквідності банків, розміру та структури їх статутного капіталу, диверсифікації банківських ризиків, а також було застосовано обмеження деяких банківських операцій. З перелічених протекційних заходів, Національний банк застосовував рефінансування банків, а також коригував нормативи створення резервів для покриття банківських ризиків.

Враховуючи кризові умови функціонування банківської системи в Україні, посилилася важливість пильного нагляду за системними банками. В разі виникнення проблем у таких банків, виникають загрози стабільності всієї банківської системи.

Прикладом виникнення таких проблем слугує банк «Приватбанк». Проведені Національним банком інспекційні перевірки та стрес-тестування виявили нестачу капіталу «Приватбанку». До нестачі капіталу системного банку призвела не лише економічна криза, а й політика «Приватбанку». Зважаючи на системний статус «Приватбанку», регулятор використовував превентивні заходи регулювання банківської діяльності. Проте через невважену політику банку, в тому числі невиконання нормативів обов'язкового резервування, прострочення заборгованості перед Національним банком (загальна заборгованість становила 19 мільярдів гривень) та ігнорування домовленостей з регулятором, нестача капіталу зросла до критичної межі (148 мільярдів гривень станом на 01.12.2016), при цьому ліквідність банку суттєво зменшилися. Через перелічені фактори, а також через зростання ризику стабільності банківської та фінансової системи, уряд прийняв рішення про націоналізацію «Приватбанку».

Підсумовуючи сказане, можемо зробити висновок, що для досягнення найбільшої ефективності регулювання банківської системи та для забезпечення її стабільності, особливо у кризовий період, необхідно

поєднувати використання превентивних та протекційних заходів регулювання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Васильчишин О. Б. Формалізація впливу державного регулювання та нагляду на фінансову безпеку банківської системи / О. Б. Васильчишин. // Інтелект ХХІ. – 2016. – №6. – С. 28–44.

2. Мізіна І. В. Банківське регулювання та нагляд в умовах фінансової кризи в Україні / І. В. Мізіна. // Прикарпатський юридичний вісник. – 2016. – №1. – С. 165–168.

Науковий керівник: Скляр І. Д.

КРЕДИТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВДОСКОНАЛЕННЯ

*студентка гр. Ф-61 Журавок А. А.
Сумський державний університет*

Кредитна система — це сукупність кредитних взаємин, форм і методів кредитування. Контрольна, стимулююча, перерозподільна та функція заміщення, це основні її функції.

Ця система має склад, який зафіксовано у державному законодавстві, з банківської та «небанківської» систем. У розвитку та поліпшенні ринкової економіки ці системи грають важливу роль, при цьому, забезпечуючи великий обсяг розрахунків і платежів підприємств, організацій і жителів, що пов'язані з грошима; тимчасово вільні кошти вони мобілізують і обертають у активно діючий капітал; втілюють різні кредитні, розрахункові, гарантійні, інвестиційні та інші операції.

Кредитна система збирається з кількох ланок, котрі здійснюють характерні функції з нагромадження та розподілу коштів. Поділ позицій між ланками кредитної системи неупереджено викликає різницями в методах і засобах діяльності та ризиком значінням в ході відтворення капіталу [1].

Нинішня кредитна система характеризується двома визначальними переконаннями: як сукупність кредитно-розрахункових і платіжних взаємин, що ґрунтуються на конкретних штампах і типах кредитування; як єднання відмінних кредитно-фінансових інститутів (банків, страхових компаній, кредитних союзів та ін.), що орудують на кредитному ринку і виконують акумулювання і мобілізацію ресурсів в формі грошей [2].

В Україні в новітніх угодах наболілим є справа реформування системи кредитування. Для рятунку української економіки з кризи кредитні відношення вбачають підпорядкування підтримці інвестиційної та